

Jaarverslag 2024 Paddenstoelenwerkgroep

Arie Dwarswaard

Zoals alle werkgroepen van onze vereniging is ook de Paddenstoelenwerkgroep afhankelijk van het weer. Stelregel bij onze groep is dat alleen bij stortregen we niet op pad gaan. Elk ander weertype deert ons niet. Maar bij onze werkgroep is er nog wel een ander fenomeen dat alles met het weer te maken heeft en dat onze activiteit beïnvloedt: droogte. Paddenstoelen houden namelijk wel van wat vocht en als het langer dan drie weken achtereen droog en warm weer is, dan heeft een excursie niet veel zin. En dus vallen er elk jaar wel een paar excursies uit omdat het de afgelopen jaren meermalen langdurig droog is geweest. Het jaar 2024 is hierop een heel mooie uitzondering. Op elke tweede zaterdag van de maand trok een vaak groot aantal leden van de werkgroep er op uit om te zien wat er in de diverse gebieden die we bezoeken zoal aan paddenstoelen te vinden was. De reden voor dit heugelijke feit is helder: sinds oktober 2023 heeft het veel geregend en daar houden paddenstoelen nu eenmaal van. Daarnaast was de zomer niet extreem warm en deden zich vrijwel geen lange periodes van droogte voor. Dus twaalf keer op pad geweest met ook dit jaar weer verrassende vondsten.

Elzenkatjesmummiekelkje

Klein en gaaf

Een direct gevolg van de nattigheid was de vondst van twee kleine soorten in respectievelijk maart en april. In maart hebben we een keer bij het Langeveld de weg naar de Langevelderslag overgestoken om aan de andere kant van de weg bij de elzen en de waterplassen te gaan kijken. Zoals u vast weet, maken elzen de zogenoemde elzenkatjes. Die vallen een keer van de boom en als deze aan de rand van een plas terechtkomen en het is vochtig genoeg, dan vestigen zich op die elzenkatjes de Elzenkatjesmummiekelkjes (*Ciboria amentacea*) (erg leuk galgwoord). Groot zijn ze niet, dus is het vooral een

kwestie van even rustig blijven staan en speuren naar wat grijsroze groeisels op de grond. En die vonden we. Eerst een paar, toen tientallen en uiteindelijk meer dan honderd. Zeker omdat we deze soort niet elk jaar vinden, is zo'n vondst echt heel erg leuk. Dat gold ook voor de vondst in

Salomonstromabekertje

april in Hollands Duin bij Noordwijk. Daar komt de Welriekende salomonszegel voor. Op de wortels ervan kan het Salomonstromabekertje (*Stromatinia rapulum*) voorkomen. Ook hier is het een kwestie van goed kijken, want deze soort is een beetje bruin en dat valt niet direct op. In tegenstelling tot het Elzenkatjesmummiekelkje is het Salomonstromabekertje behoorlijk zeldzaam.

Klein en groot

Om nog even bij het thema Klein te blijven: elk jaar gaat de excursie wel een keer naar Klein Leeuwenhorst. Meestal doen we dit in augustus, omdat er dan al de nodige soorten te vinden zijn. Zeker in een vochtig jaar vinden we hier dan al de eerste boleten en amanieten. Dit jaar wilden we weten wat dit gebied in de topmaand oktober voor de bossoorten te bieden heeft. Dat was, in één woord, indrukwekkend. De lijst met vondsten kwam tot de zeventig en daaronder zaten acht amanietsoorten, waaronder een groep van vijf Vliegenschwammen (*Amanita muscari*) op rij. Ook vonden we zeven soorten *Mycena* en tien soorten *Russula*. De vondst van de dag was echter ook een kleine soort, die de meesten van de werkgroep nog niet eerder hadden gezien. Het betrof de Vogelveerzwam (*Onygena corvina*). Deze vonden we op een braakbal. Daarin zaten tal van stukjes vogelveer, waarop dit paddenstoeltje kan gaan groeien om zo deze veren weer op te ruimen. Dat immers is een taak van veel soorten paddenstoelen.

Braakbal met Vogelveerzwam

In omvang juist heel groot is de Grote Parasolzwam (*Macrolepiota procera*). Deze soort is niet te missen geweest dit jaar. Hij stond namelijk massaal in met name het open duingebied en daar hebben we er nogal wat van in onze omgeving. Wat wel bijzonder was: we vonden deze soort al in juni in Het Langeveld. Dat is relatief vroeg. Ook elders in Nederland (ik vond ze half juni op Vlieland) werd deze soort gemeld,

Golfclub

Sinds 2021 voeren we op verzoek van de Noordwijkse Golfclub elk jaar een paddenstoeleninventarisatie uit. We doen dat meestal twee keer in het seizoen. Eenmaal in

Slanke aardtong

oktober in het meer bomenrijke gebied en een keer eind november in het open duinlandschap. Vooral die tweede excursie was erg interessant. Naast maar liefst vijf soorten wasplaten vonden we op heel wat plekken aardtongen. Deze kleine groep telt veertien verschillende soorten, waarvan de meesten maar zeer zelden in ons land worden gevonden. In het open duingebied vonden we naast de vrij algemene Brede aardtong (*Geoglossum cookeanum*) ook

de Slanke aardtong (*Geoglossum umbratile*), die wat zeldzamer is. In onze regio heeft de werkgroep deze soort niet eerder gevonden. En we vonden ook nog het Zandtulpje (*Peziza ammophila*) en dat was de eerste keer dat we die op dit terrein vonden.

Blink en boek

Ten slotte hebben we in 2024 de werkzaamheden afgerond voor het boek over de Noordduinen dat dit jaar zal verschijnen en waarvoor de werkgroep het paddenstoelendeel heeft verzorgd. Met dank aan onze nauwkeurige registratie van gegevens hebben we een goed beeld kunnen schetsen van de variatie in soorten die in de Noordduinen te vinden zijn. Eén gebied was voor ons onbekend: De Blink. Daar zijn we de afgelopen paar jaar meermalen wezen inventariseren. De laatste keer was in

Tepelaardster

november. Toen zijn we aan de kant bij het parkeerterrein van de Langevelderslag het gebied ingegaan. Geen straf, want we vonden een mooie verzameling Aardsterren. Net als de Aardtongen een relatief kleine groep, die heel wat soorten telt die in de duinen zijn te vinden. En zo troffen we hier de Forse aardster (*Geastrum coronatum*) en de Tepelaardster (*Geastrum corollinum*) aan. Beide soorten zijn zeldzaam. Het bijzondere aan de Tepelaardster is, dat deze pas sinds eind jaren negentig in onze regio wordt aangetroffen en dan heel specifiek in de Van Limburg Stirumsduinen in de AWD. Daar is deze soort op heel wat groeiplaatsen te vinden. Maar soorten kunnen zich ook elders vestigen omdat ze elk jaar miljoenen sporen verspreiden. En zo is de Tepelaardster ook in De Blink terechtgekomen. U begrijpt, dat we van dit type vondsten echt heel blij worden.

Meer inzicht

In 2025 willen we onze werkwijze iets aanpassen. Tot nu toe bezochten we per jaar heel veel verschillende gebieden. Daardoor zijn we daar meestal maar op één moment. Dat geeft dus maar een beperkt beeld van de paddenstoelenflora in zo'n gebied. Dit jaar willen we minder verschillende gebieden vaker gaan bezoeken. Dat levert meer zicht op de variatie die een gebied te bieden heeft. Saaier zal het niet worden, want elke excursie heeft ons wel iets aan geluk te brengen. Gratis geluk. Hoe mooi is dat?

*Namens de Paddenstoelenwerkgroep,
Arie Dwarswaard*

